

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 255/07-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. decembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Ú, H., zastúpeného advokátom JUDr. D. F., H., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 S 191/2005 z 21. novembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ú. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. marca 2007 doručená sťažnosť Ú., H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. D. F., H., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 S 191/2005 z 21. novembra 2006.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že krajský súd rozsudkom z 21. novembra 2006 zrušil rozhodnutie sťažovateľa zo 17. októbra 2005 sp. zn. 13324/05/ÚR a vrátil mu

vec na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Sťažovateľ sa domnieva, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bolo porušené jeho základné právo zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy najmä v tom, že v čase rozhodovania krajského súdu proti rozhodnutiu sťažovateľa zo 17. októbra 2005 už objektívne prebiehalo konanie o vydanie protestu prokurátora proti rozhodnutiu Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny z 25. júla 2005 a výsledok tohto konania mal mimoriadny význam pre meritórne rozhodnutie krajského súdu. V tomto čase už existoval aj vydaný protest prokurátora proti rozhodnutiu Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, o čom však sťažovateľ nemal vedomosť. Keďže z odôvodnenia rozhodnutia prokurátora o vydanom proteste vyplýva, že štátnozamestnanecký pomer D. R. skončil zo zákona 31. marca 2005, krajský súd nemohol v tom čase na základe vydaného rozhodnutia uložiť, aby vo veci skončenia takého pomeru u D. R. vydal nové rozhodnutie. Krajský súd mal teda povinnosť prerušiť konanie, ak bol vydaný vo veci podnet na vydanie protestu prokurátora a ak mu krajský súd uložil rozhodnúť o právnom vzťahu, ktorý v čase rozhodovania krajského súdu už neexistoval a ani v súčasnej dobe neexistuje, postupoval v rozpore so zákonom. Výklad zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe“) zo strany súdu bol v rozpore s jeho obsahom.

Sťažovateľ preto navrhol ústavnému súdu vydať tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa Ú., H. právo na súdnu ochranu upravenú v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR rozsudkom Krajského súdu v Prešove spis. zn. 1 S 191/2005-55 zo dňa 21. 11. 2006 bolo porušené

2. Rozsudok 1 S 191/2005-55 zo dňa 21. 11. 2006 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie

3. Súd priznáva sťažovateľovi nárok na úhradu trov konania a právnemu zástupcovi sťažovateľa nárok na náhradu trov právneho zastúpenia.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný súd“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 191/2005.

Významnou ústavnou podmienkou limitujúcou rozhodovaciu právomoc ústavného súdu v konaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyjadrenou v čl. 127 ods. 1

ústavy je, že o ochrane základných práv alebo slobôd sťažovateľa, porušenie ktorých namieta pred ústavným súdom, nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu týchto práv, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, neposkytujú všeobecné súdy na základe sťažovateľovi dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia jeho práv.

Uvedené sa v plnom rozsahu vzťahuje aj na sťažnosti, v ktorých sa namieta aj porušenie základných práv a slobôd postupom a rozhodnutiami všeobecných súdov vrátane ich rozhodnutí a procesných postupov.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu, ktoré videl v procesnom pochybení s tvrdením, že krajský súd mal prerušiť konanie vo veci a vyčkat' na konanie o proteste prokurátora, pričom namieta aj výklad zákona o štátnej službe.

Krajský súd konal vo veci a rozhodol podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku – Správne súdnictvo.

Z citovaného čl. 127 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory

všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, II. ÚS 55/98).

Krajský súd okrem iného vo svojom rozhodnutí uviedol:

„... aj pri vydávaní rozhodnutí vo veciach skončenia štátnozamestnaneckého pomeru je treba aplikovať ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vrátane ustanovení § 46 a § 47 ods. 3 Zákona o správnom konaní, podľa ktorých rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Žalovaný však pri vydávaní predmetného rozhodnutia podľa citovaných ustanovení nepostupoval, pretože okrem opisu priebehu konania stroho konštatoval, že štátny zamestnanec neabsolvoval odborné vzdelávanie, ktoré je podmienkou vymenovania štátneho zamestnanca do stálej štátnej služby, (...).

Zo strohého odôvodnenia rozhodnutia žalovaného nie je možné zistiť, na základe akých skutočností aplikoval v konaní ustanovenie § 154a v spojení s ustanovením § 43 ods. 1 písm. b) Zákona o dočasnej štátnej službe. (...)

Žalovaný v ďalšom konaní je povinný meritórne vo veci skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne rozhodnúť, v konaní dôsledne rešpektovať ustanovenia zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe v znení neskorších predpisov a procesné ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.“

Na základe uvedených skutočností krajský súd konštatoval, že rozhodnutie žalovaného bolo nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, a preto zrušil jeho rozhodnutie a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Z obsahu spisu vyplývalo, že krajský súd v čase rozhodovania o veci nevedel o konaní prokurátora. Táto skutočnosť však pre rozhodovanie ústavného súdu bola bez právneho významu pri posudzovaní ústavnosti rozhodnutia krajského súdu.

Podľa názoru ústavného súdu uvedený postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho skutkového a právneho záberu vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tieto natoľko odchyľili od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne popreli ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu napadnuté rozhodnutie krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje a na meritórne preskúmanie napadnutého rozhodnutia preto ústavný súd nie je oprávnený. Ústavný súd nezistil taký výklad piatej časti OSP (Správne súdnictvo) a zákona o štátnej službe, ktorý by mohol vyvolať účinky nezlučiteľné s označeným článkom ústavy. Preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. decembra 2007